

SPRAWOZDANIE

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siedlcach za rok 2012

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje ustawowe zadania gminy z zakresu pomocy społecznej oraz inne działania z upoważnienia Wójta. Jest wyodrębnioną organizacyjnie jednostką budżetową gminy finansowaną ze środków budżetu gminy, przy wsparciu dotacji celowych z budżetu państwa. Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowywany na każdy rok budżetowy.

I. KADRA OŚRODKA

W 2012 roku w Ośrodku zatrudnionych było 16 pracowników etatowych oraz 3 osoby na podstawie umowy cywilno-prawnej. Struktura i stan zatrudnienia kadry przedstawiały się następująco:

- liczba etatów - 16, w tym:

- kierownicze stanowiska urzędnicze – kierownik ,główny księgowy
- stanowiska urzędnicze – 3 (stanowisko ds. kadr i księgowości, 2 stanowiska ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego),
- stanowiska pomocnicze – 11 (8 pracowników socjalnych, 3 opiekunów),

- 3 osoby realizujące specjalistyczne usługi opiekuńcze zatrudnienie w formie umowy zlecenia.

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji. W 2012 roku pracownicy uczestniczyli łącznie w 28 szkoleniach i seminariach.

II. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny odpowiadać okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa, 2) sieroctwa, 3) bezdomności, 4) bezrobocia, 5) niepełnosprawności, 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby, 7) przemocy w rodzinie, 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, 8) potrzeby ochrony macierzyństwa, 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze, 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, 13) alkoholizmu lub narkomanii, 14) zdarzenia losowego, 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej jest określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i wynosi od dnia 1 października 2012 r. odpowiednio :

1) na osobę samotnie gospodarującą – **542 zł**, 2) na osobę w rodzinie – **456 zł**,

przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej - pkt. 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby po uzyskaniu zgody osoby, której pomoc ma być przyznana lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega, rozpoznanie jej położenia i na tej podstawie planowanie pomocy. Wywiady środowiskowe przeprowadzane są również do celów pomocy społecznej w sprawach alimentacyjnych.

Pracownicy organizują pomoc osobom i rodzinom, prowadzą poradnictwo w zależności od zgłaszanych wniosków i potrzeb, współdziałają z różnymi instytucjami i organizacjami . Co najmniej 50 % czasu pracy pracownicy socjalni wykonują w terenie, pozostały czas to kompletowanie dokumentacji, wprowadzanie danych do systemu informatycznego „POMOST” , przygotowywanie projektów decyzji oraz generowanie sprawozdań i przekazywanie ich do jednostek w systemie SAC.

Rzeczywista liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną w omawianym okresie bez względu na rodzaj świadczenia, formę i liczbę to **816 osób**, żyjących w **445 rodzinach**.

Wykaz miejscowości z terenu gminy Siedlce wraz z liczbą osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba rodzin
1.	Białki	15
2.	Biel	2
3.	Błogoszcz	5
4.	Chodów	39
5.	Golice i Golice Kol.	15
6.	Grabianów	30
7.	Grubale	11
8.	Jagodnia	5
9.	Joachimów	11
10.	Nowe Iganie	20
11.	Nowe Opole	19
12.	Opole Świerczyna	1
13.	Osiny	1
14.	Ostrówek	3
15.	Pruszyń	17

16.	Pruszyń-Pieńki	13
17.	Pruszynek	6
18.	Purzec	9
19.	Pustki	11
20.	Rakowiec	11
21.	Stare Iganie	13
22.	Stare Opole	15
23.	Stok Lacki	33
24.	Strzała	32
25.	Topórek	10
26.	Ujrzanów	26
27.	Wołyńce i Wołyńce Kol.	13
28.	Wólka Leśna	2
29.	Żabokliki i Żabokliki kol.	16
30.	Żelków-Kolonia	39
31.	Żytnia	2

Nie wydano decyzji odmawiających przyznania świadczeń pieniężnych z powodu braku środków finansowych. Świadczenia obligatoryjne przyznawane były w wysokości określonej w ustawie, zaś fakultatywne w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym Ośrodka określonym w planie finansowym oraz adekwatnej do celów, na jakie miały być przeznaczone.

1. ZADANIA WŁASNE GMINY

1.1. Zasiłki celowe i okresowe

W ramach realizacji zadań własnych gminy przyznawano i wypłacano świadczenia pieniężne:

- zasiłek okresowy /przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie/,
- zasiłek celowy – przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej /w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego/,
- specjalny zasiłek celowy- przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki okresowe	131	546	167 726 w tym: 83 326 – środki własne 84 400 - dotacja
Zasiłki celowe	305	X	189 751
w tym: Zasiłki celowe specjalne	17	18	7 358
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	4	4	6 400

1.2. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 542 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – 456 zł.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe	88	908	321 856
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	62	631	265 709
pozostającej w rodzinie	26	277	56 147

1.3. Dożywianie

Ustawą z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, wprowadzono program realizowany w latach 2006-2009 (wydłużony na lata 2006-2013), w ramach którego realizowane są działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym.

Celem programu jest m.in. długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu życia, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach. W ramach programu Ośrodek przyznaje pomoc w formie:

- gorącego posiłku w szkole dla dzieci i młodzieży,
- gorącego posiłku dla osób dorosłych,
- zasiłku celowego na posiłek.

Powyższa pomoc przyznawana jest w drodze decyzji administracyjnej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dziecko lub uczeń wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola może udzielić pomocy w formie posiłku, która nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Liczba dzieci lub uczniów, którym w ten sposób udzielono pomocy, nie mogła przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W roku 2012 dyrektorzy szkół udzielili pomocy w formie gorącego posiłku, bez konieczności przeprowadzania wywiadu i wydawania decyzji 10 dzieciom, w liczbie 653 posiłków, na kwotę **2 899 zł** finansowanych przez GOPS.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest finansowany z budżetu państwa oraz ze środków gminy. Na realizację programu gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa w wysokości do 60% przewidywanych kosztów realizacji Programu, natomiast udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów.

W roku 2012 z pomocy w formie posiłków przyznanych decyzją administracyjną skorzystało 442 osoby, w tym: 439 dzieci i młodzieży.

Dotacja ze środków wojewody w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynosiła 83 261 zł natomiast środki własne gminy wydatkowano w wysokości 89 134 zł. Ogółem koszt dożywiania w roku 2012 wyniósł **172 395 zł**.

1.4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności dnia codziennego – zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego, sanitarnego, pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej, pościelowej, przesłanie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych (opłacanie rachunków, pisanie podań, itp.).

W roku 2012 usługami opiekuńczymi objęto 18 osób. Opiekę sprawowało 3 opiekunów. Koszt usług wyniósł **114 155 zł**. Kwota pozyskana z tytułu odpłatności za usługi wyniosła **8 648,48 zł**.

1.5. Sprawianie pogrzebów

W roku 2012 nie zlecano wykonania pogrzebów.

1.6. Umieszczanie w domach pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W okresie sprawozdawczym w domach pomocy społecznej przebywało 13 osób. Opłaty wnoszone przez GOPS za pobyt jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej wynosiły w zależności od wysokości wpłaty mieszkańca (który wpłaca 70% swojego dochodu) oraz kosztu pobytu w domu pomocy, od 1 813,73 zł do 2 735,02 zł miesięcznie. Ogółem koszty poniesione w roku 2012 za pobyt 13 osób w domach pomocy społecznej (Siedlce , Obryte, Chełmno, Wirów, Ptaszki) wyniosły **310 684 zł**. Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu , jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi.

1.7. Składki zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące kontrakt socjalny. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Na składki zdrowotne w roku 2012 opłacane za **68** osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej wydatkowano kwotę **24 486 zł**.

2. ZADANIA ZLECONE GMINIE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane przez Ośrodek jako zadanie zleczone gminie, mają na celu nauczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz usprawnianiu zaburzonych funkcji organizmu, zgodnie z indywidualnym programem terapii dziecka autystycznego.

W roku 2012 specjalistyczne usługi opiekuńcze dla **3** osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez 3 terapeutów, prowadzących indywidualne zajęcia z dziećmi , u których zdiagnozowano autyzm. Terapeuci współpracujący z Ośrodkiem Pomocy Społecznej posiadali ,zgodnie z wymogami, wykształcenie oraz ukończyli dodatkowe specjalizacje, szkolenia lub warsztaty.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa tabela odpłatności zawarta w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny w/w usług wyniósł 30 zł. W roku 2012 na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę **23 262 zł**, która w całości została sfinansowana z budżetu wojewody.

3. POMOC ŚRODOWISKOWA

3.1. Praca socjalna

Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny sytuacji osób oraz rodzin, wyciągają wnioski i planują pracę socjalną. Cechą wyróżniającą pracę socjalną jest systemowe, podmiotowe podejście do rodziny. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju pomoc w zależności od występujących problemów i potrzeb.

Pracownicy socjalni poprzez pracę socjalną dążą do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, starają się doprowadzić do życiowego ich usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej obejmowały m. in.:

- pomoc w sporządzaniu dokumentów, również w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności;
- informowanie o przysługujących uprawnieniach i możliwościach rozwiązywania problemów,
- wpływanie na zmianę postawy podopiecznych wobec pokonywania trudności życiowych,
- współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie nawiązania kontaktu z rodziną chorego, pomoc w uzyskaniu usług pielęgniarских w miejscu zamieszkania;
- kierowanie osób do punktu konsultacyjnego w Urzędzie Gminy oraz do Caritas, Instytutu Kofoeda, Stowarzyszenia „Powrót z U” , Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w celu uzyskania pomocy psychologicznej i prawnej;
- współpracę z placówkami oświatowymi, Sądem Rodzinnym, Policją w zakresie pomocy dzieciom w sytuacji zaniedbywania obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców ;
- współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy dotyczącą weryfikowania sytuacji osób bezrobotnych, ich rejestracji i aktywizacji zawodowej.

3.2. Grupa wsparcia.

W roku sprawozdawczym zorganizowano 8 spotkań , w tym jedno odbyło się w siedzibie Caritas. W czerwcu 2012 roku z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka zorganizowano wejście do Centrum Rozrywki Młynek dla 22 osób (uczestnicy grupy oraz ich dzieci) . Koszt usługi wyniósł 440 zł.

Na podsumowanie roku zorganizowane zostało Spotkanie Opłatkowe dla uczestników Grupy, którego koszt wyniósł 1400,00 zł.

Grupa Wsparcia dla Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych działająca przy Ośrodku Pomocy Społecznej od 2005 roku została przekształcona w Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Mgiełka”. Stowarzyszenie powstało na bazie Grupy Wsparcia i ma swoją siedzibę w Stoku Lackim.

3.3. Realizacja projektu systemowego.

Od 2008 roku GOPS pozyskuje środki zewnętrzne i realizuje projekt systemowy „Prosto przed siebie”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII promocja integracji społecznej.

W 2012 roku został przygotowany i złożony wniosek o dofinansowanie Projektu na kwotę **108 742,50 zł**, wkład własny - **12 757,50 zł**, ogólna wartość projektu – **121 500 zł**.

W ramach Projektu realizowane były działania z zakresu aktywnej integracji dla 12 osób obejmujące:

- trening umiejętności społecznych,
- doradztwo zawodowe,
- szkolenia zawodowe zgodnie z indywidualnym planem działania:

- kucharz małej gastronomii z elementami cateringu (3 osoby),
- sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej (5 osób),
- wizaż i stylizacja paznokci (1 osoba),
- operator koparko - ładowarki (1 osoba),
- kelner barman (1 osoba) ,
- szkolenie z zakresu stosowania nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych - kurs komputerowy
- kurs prawa jazdy kat. B
- poradnictwo indywidualne i wsparcie psychologiczne
- wsparcie finansowe w postaci zasiłków celowych

Działania realizowane były w oparciu o kontrakt socjalny. W stosunku do uczestników projektu pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną, monitorując uczestnictwo podopiecznych jak również podejmując działania zapobiegające ich rezygnacji .

Dodatkowym atutem Projektu jest stworzenie stanowiska pracy - zatrudnienie pracownika socjalnego, wspomagającego realizację projektu a także zasadniczą działalność Ośrodka.

III. ZADANIA Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Od 01.05.2004 r. Ośrodek realizuje dodatkowe zadania, określane często jako system świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny. System ten obejmuje wypłatę świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 1 listopada 2011 roku do 31 października 2012 roku oraz przyznano i częściowo wypłacono świadczenia na okres od 1 listopada 2012 roku do 31 października 2013 roku .

Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- zasiłek rodzinny
- dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku, obok posiadania dziecka na utrzymaniu, jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe uległo podwyższeniu od 1 listopada 2012 r. i wynosi 539 zł na osobę (lub 623 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne).

W przypadku świadczeń opiekuńczych, jakimi są: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne, uprawnienie nie jest uzależnione od dochodu.

Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520 zł miesięcznie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
 - 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny,
 - 3) opiekunowi faktycznemu dziecka
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:

konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje :

- 1) niepełnosprawnemu dziecku,
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
- 4) Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Typ świadczenia	Wysokość świadczenia miesięcznie
I. Zasiłek rodzinny	- 77 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 106 zł na dziecko w wieku 6-18 lat - 115 zł na dziecko w wieku 18-24 lata
II. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł
urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
samotnego wychowywania dziecka	- 170 zł (nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci)
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 60 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 80 zł na dziecko w wieku powyżej 5- 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	- 100 zł jednorazowo na każde dziecko
nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	- 50 zł (dojazd) na każde dziecko - 90 zł (internat) na dziecko
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 80 zł na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
III. Świadczenia opiekuńcze:	
zasiłek pielęgnacyjny	- 153 zł
świadczenie pielęgnacyjne	- 520 zł
IV. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”	- 1.000 zł jednorazowo

W ramach realizacji zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych przyznawane były następujące świadczenia rodzinne dla **1109 rodzin**:

- 1) Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami na dzieci – **872 rodziny dla 1823 dzieci**.
- 2) Zasiłki pielęgnacyjne - **413 osób**.
- 3) Świadczenia pielęgnacyjne - **81 osób**
- 4) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – **238 osób**
- 5) Składki na ubezpieczenia społeczne – **37 osób**
- 6) Składki na ubezpieczenie zdrowotne – **18 osób**

W 2012 r. wydanych zostało **1846 decyzji** w sprawach świadczeń rodzinnych oraz 164. informacji o wysokości pobieranych świadczeń (w celu przedłużenia w różnych instytucjach).

Wydatki na świadczenia rodzinne: **4 034 054,44 zł**
 Koszt składek na ubezpieczenie społeczne : **51 371,30 zł**
 Koszt składek na ubezpieczenie zdrowotne : **8 337 zł**

2. Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

Realizowany był rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie od lipca do grudnia 2012r. Prawo do pomocy przysługiwało osobie mającej ustalone za miesiące lipiec - grudzień 2012 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.). Pomoc przyznawana była niezależnie od dochodu w wysokości 100,00 zł miesięcznie. Z tej pomocy skorzystało 41 uprawnionych osób na kwotę **24 600 zł**.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Od 1 października 2008 roku Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów przy jednoczesnym działaniu zmierzającym do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Osobą uprawnioną do korzystania ze świadczeń z funduszu jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, to znaczy, że w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Polski.

Świadczenie alimentacyjne wypłacane jest w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, lecz nie wyższej niż 500,00 zł. Okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zaczyna się od 1 października i kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

W 2012 roku wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **417 666 zł** dla **115 osób** uprawnionych pochodzących z **81 rodzin**. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z FA - **98 020,70 zł**, natomiast z zaliczki alimentacyjnej **1 541,93 zł**.

4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna. Organem właściwym dłużnika jest wójt/prezydent miasta/gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika wykonuje niżej wymienione czynności:

- 1) po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, organ dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz przyjmuje oświadczenie majątkowe.
- 2) przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności ustalone w wywiadzie i oświadczeniu,

3) podczas wywiadu upoważniony pracownik ustala, z jakich powodów dłużnik nie może wywiązać się ze zobowiązań, jeśli powodem jest brak zatrudnienia organ dłużnika:

- zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- informuje właściwy PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,

4) w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w PUP, bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia, organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Jeśli takie uznanie nastąpi, składany jest wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 k.k. oraz wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Poza w/w czynnościami dokonywane jest rozliczanie finansowe dłużników tj. wysokości zobowiązań w podziale na właściwe instytucje, rozliczanie wpłat od komorników i dłużników, wystawianie upomnień oraz tytułów wykonawczych, korespondencja z komornikami skarbowymi, aktualizacja wysokości zobowiązania w biurze informacji gospodarczych. W okresie sprawozdawczym wysłano **72 upomnienia** do dłużników alimentacyjnych oraz wystawiono **194 tytuły wykonawcze** do właściwych naczelników urzędów skarbowych.

Wójt Gminy Siedlce jest organem właściwym wobec **63** dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy. W stosunku do nich prowadzone było postępowanie zgodne z ustawą. Przeprowadzono wywiady alimentacyjne u **23** dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Siedlce i odebrano od nich oświadczenia majątkowe. Przekazano komornikom sądowym **26** informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego. Zobowiązano 5 dłużników do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. Wysłano **12** wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy z informacją o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników. Złożono **34 wnioski** do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art.209 § 1 kodeksu karnego. Skierowano **5** wniosków do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym oraz **1** wniosek o zwrot zatrzymanego prawa jazdy.

Dłużnicy alimentacyjni, wpisani są do Biura Informacji Gospodarczej, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 81 poz. 530 z późn. zm.). Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych jest na bieżąco aktualizowany.

IV. DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej. W odpowiedzi na zawiadomienia szpitali o przyjęciu w trybie pilnym mieszkańców Gminy nie posiadających aktualnego ubezpieczenia zdrowotnego, jak również na wniosek osób lub ich rodzin, przeprowadzono **16 postępowań** w celu wydania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Uprawnienie takie przysługuje osobom spełniających warunki określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez 90 dni.

Kolejnym działaniem Ośrodka jest kierowanie osób i rodzin spełniających ustawowe kryteria po pomoc w formie produktów żywnościowych do organizacji charytatywnych. Wydanych zostało **296** zaświadczeń potwierdzających uprawnienia osób do korzystania z pomocy rzeczowej głównie w formie żywności oraz odzieży, artykułów gospodarstwa domowego udzielanej przez Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Punkty Charytatywne przy parafiach.

V.WNIOSKI

1. Utrzymuje się duża liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, (w roku 2012 - 813 osobom przyznano świadczenie ,w 2011 r.– 829, w 2010 r. - 797 , w 2009 r. - 736).
2. Znaczący problem stanowi praca w tzw. „szarej strefie”, z której dochody nie mogą być rzetelnie zweryfikowane, co przekłada się na pobieranie świadczeń przez osoby, do których te świadczenia być może nie powinny trafić .
3. Niepokojący jest nadal problem osób znajdujących się w systemie pomocy społecznej którzy nie wykazują zainteresowania pracą i współpracą, brakuje im motywacji do zmiany, dyscypliny, nawyków dbania o stan zdrowia, mają skłonność do uzależnień, przyjmują bierną postawę przechodzącą w roszczeniowość.
4. Skromne są zasoby instytucjonalne w zakresie pomocy społecznej w Gminie i powiecie siedleckim. Środowiskowe domy samopomocowe oraz warsztaty terapii zajęciowej znajdują się poza terenem Gminy. Mieszkańcy chcąc do nich uczęszczać napotykają na problemy związane między innymi z transportem. Brak jest również mieszkań chronionych. Problemem jest wysoki koszt pobytu w domach pomocy społecznej.
5. Do realizacji celów pomocy społecznej potrzebna jest odpowiednia liczba dobrze przygotowanych pracowników socjalnych. Ośrodek dzięki zatrudnieniu pracownika socjalnego w ramach projektu Europejskiego Funduszu Społecznego znacząco przybliżył się do poziomu normy zatrudnienia określonej w ustawie o pomocy społecznej - 1 pracownik socjalny na 2000 mieszkańców.
6. Duże zbiurokratyzowanie postępowania w sferze pomocy społecznej utrudnia wykonywanie najważniejszego zadania pracowników socjalnych, jakim jest praca z klientami w środowisku. Ograniczona liczba stanowisk w strukturze organizacyjnej jednostki nie pozwala na rozdzielenie zadań środowiskowej pracy socjalnej od czynności administracyjnych. Dużym usprawnieniem pracy pracowników socjalnych byłoby wprowadzenie nowych rozwiązań technicznych ograniczających do minimum działania administracyjne (tablety łączące się z bazą danych zamiast tradycyjnych druków wywiadów)
7. Ważne jest zapewnienie odpowiedniej opieki osobom niepełnosprawnym i starszym, zarówno samotnym jak i pozbawionym opieki ze strony rodziny. Celowe jest organizowanie opieki w miejscu zamieszkania, angażowanie pomocy sąsiedzkiej, aktywizowanie środowiska lokalnego, jak również w ostateczności kierowanie do placówek zapewniających opiekę całodobową.
8. W związku z ograniczoną ilością środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej wskazane jest pozyskiwanie funduszy z dodatkowych źródeł, do których należą między innymi środki Europejskiego Funduszu Społecznego. Zasadne jest, więc kontynuowanie realizacji projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w celu upowszechniania aktywnej integracji i pracy socjalnej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców.
9. Na efektywne realizowanie zadań w obszarze pomocy społecznej ma wpływ dobra współpraca podmiotów działających na rzecz poprawy poziomu życia mieszkańców Gminy. Wskazana jest troska o tworzenie dobrego, przyjaznego klimatu do rozwoju współpracy, podejmowania działań interdyscyplinarnych instytucji niosących pomoc ludziom.

VI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zrozumienie wagi problemów społecznych przez władze i mieszkańców – odejście od etykietowania i stereotypów.
2. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań z pomocy społecznej służących minimalizowaniu skutków ubóstwa, takich jak: udzielenie schronienia dla osób tego pozbawionych; zapewnienie posiłku dla osób niemogących zapewnić go sobie własnym staraniem, głównie dzieciom w szkołach; wypłatę zasiłków stałych, okresowych; wypłatę zasiłków celowych; organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; sprawienie pogrzebu; mieszkania chronione; dopłaty do pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej.
3. Prowadzenie właściwej polityki kadrowej w jednostce umożliwiającej jej samodzielne funkcjonowanie, przede wszystkim zaś zatrudnienie odpowiedniej do wielkości Gminy liczby pracowników socjalnych z zachowaniem ustawowej normy 1 pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców.
4. Podnoszenie ustawiczne poziomu wiedzy i umiejętności pracowników socjalnych poprzez udział w szkoleniach i kursach pozwalających na wsparcie działań interdyscyplinarnych oraz poznanie nowych metod pracy socjalnej, jak również pozostałej kadry realizującej wyznaczone zadania.
5. Umożliwienie (poprzez zabezpieczenie wkładu własnego gminy) ,wykorzystania do realizacji zadań pomocy społecznej środków finansowych Europejskiego Funduszu Społecznego pozyskiwanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, obejmujących działania indywidualne i grupowe z osobami wykluczonymi.
6. Zapewnienie należytej opieki osobom w podeszłym wieku, zarówno samotnym jak i pozostawionym przez dzieci (organizowanie opieki w miejscu zamieszkania, angażowanie pomocy sąsiedzkiej, aktywizowanie środowiska lokalnego).
7. Pozyskiwanie z budżetu państwa ale również zabezpieczenie własnych środków finansowych potrzebnych na realizację zadań związanych z opieką nad dzieckiem i rodziną m.in. na zatrudnianie asystentów rodziny. Dostrzeganie problemów opiekuńczo-wychowawczych i udzielanie wsparcia zanim nastąpi konieczność umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną.
8. Pożądana jest współpraca z samorządem miasta Siedlce jak również z innymi podmiotami w zakresie ułatwienia mieszkańcom dostępu do różnych instytucji pomocy społecznej, np. umożliwienie udziału podopiecznych w Centrum Integracji Społecznej.
9. Dla ograniczania obszarów ubóstwa potrzebny a nawet konieczny jest rozwój takich form zatrudnienia jak : prace społecznie użyteczne, interwencyjne, roboty publiczne.

*Barbara Myrcha
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Siedlcach*

Siedlce, dn.10.06.2013 r.